

Lesboek voor de leden van The Arthur Troop Pipes and Drums

Dit Lesboek is van:

Samengesteld door:

Pipe Major: Ben Wanders
Leading Drummer: Patrick Witsen
Drum Major: Koos Ligthart
Frida Romkes

Instructie:

Instructie pipes: Ben Wanders, Jaap de Reus
Instructie snare drums: Patrick Witsen
Instructie Tenors en base drum: Patrick Witsen en Jaap de Reus

Het bestuur:

Oprichter: Douwe Witsen
Voorzitter: Erwin van Breemen
Secretaris: Jaap de Reus
4e Bestuurslid: Max de Ruitter
Penningmeester: Frank Sander

Materiaalman: Gerard Witsen
Website: Johanna Schotanus
Designer en drukker: Edward Wingelaar
Tartan: International Police Association

Met dank aan:

Nederlandse Organisatie van Doedelzakbands

Carrynette International

Scottisch Bagpipe centre, met name Richard van der Horn

Kilts and More

Huijsman Service centrum met name Jan en Ellen Broertjes

de Toeterboet

8 October vereniging

Stichting cultuurpark de Hout van de organisatie van de Keltische middag in de Hout

Ook gaat mijn dank uit naar alle bandleden en partners van de bandleden, ex-bandleden o.a. Bart Hoenders, alle fans van de band, de fotografen die ons hun beeldmateriaal ter beschikking stellen. En alle vrijwilligers die onze band door dik en dun steunen.

Dit boek is een vernieuwde versie, ter vervanging, van het inmiddels verouderde bandboek, van de Arthur Troop Pipes and Drums, deze versie is aangepast door Frida Romkes. Wat ik niet had kunnen bewerkstelligen zonder de toewijding van mijn instructeurs van Arthur Troop Pipes and Drums, Saendistrict Pipes and Drums en Beatrix Pipe Band.

Welkom!

Bij de Arthur Troop Pipes and Drums

"The Arthur Troop Pipes and Drums" (ATPD) is een doedelzakband uit Alkmaar. De band draagt de naam van de oprichter van de IPA: Arthur Troop. De afkorting IPA staat voor "International Police Association". Trots zijn wij, met toestemming van de IPA, om als enige band in de wereld de IPA tartan te mogen dragen. De tartan is eigendom van IPA section UK, Region nr. 1 Scotland.

Onze vereniging bestaat uit enthousiaste politiemedewerkers en burgers. Wij zorgen met onze pipers en drummers, gekleed in het traditionele Schotse uniform altijd voor een bijzondere sfeer op evenementen, feesten of optochten.

Ons motto is : "Muziki per Amikeco". Dit betekent in het Nederlands: "Musiceren door vriendschap". Dat doen wij dan ook met veel plezier.

De band bestaat uit leden van alle leeftijden, die allemaal de zelfde passie delen; traditionele Schotse muziek maken met respect voor elkaar!

De gehele band bestaat uit mensen die passie hebben voor de doedelzak, de Schotse drums en alles wat daarbij komt kijken.

Je hebt je aangemeld en zult worden opgeleid tot: doedelzak speler binnen de band.

De Pipe Major vindt dit een geweldige keuze en zal je daarin goed begeleiden.

Jouw instructeur is: .....

Hij houdt in de nabije toekomst al jouw vorderingen en ontwikkelingen bij en spreekt deze met jou en de Pipe Major door.

Doedelzak spelen is niet één van de eenvoudigste hobby's maar zeker de moeite waard om in door te zetten. Optredens in het binnen- en buitenland, op plaatsen komen waar je anders niet zou komen. In principe doet onze band niet mee aan competities (maar alles is bespreekbaar).

Hoe word je een doedelzakspeler in onze band?

Om dit te bereiken zullen we van je vragen 4 setjes met basistunes uit je hoofd te leren, uiteraard onder begeleiding van je toegewezen instructeur. Hiervoor krijg je een practice chanter in bruikleen en een lesboek met daarin de eerste 4 setjes basistunes. Zodra je deze beheerst krijg je van de band een bandboek met alle tunes die we spelen.

Na 3 basis setjes kan de instructeur aangeven dat er een doedelzak mag worden aangevraagd, ook deze krijg je in bruikleen maar zelf aanschaffen mag ook. Dit gaat via jouw instructeur naar de Pipe Major en door naar het bestuur. Deze zullen dan via de materiaalman een bestelling plaatsen bij de leverancier. Je voorbereidingen op de 2 andere setjes gaat dan gewoon door. Tot je dit punt hebt bereikt ben je ongeveer 16 maanden bezig.

Als je doedelzak binnen komt en deze krijgt uitgereikt zal je schrikken. Dat is heel natuurlijk, maar niet nodig. Alles wat je hebt geleerd zal je zo even kwijt zijn. Je gaat je instrument bekijken en proberen er geluid uit te krijgen. Daarna zal de instructeur oefeningen met je gaan doen om je instrument volledig onder de knie te krijgen. Niet veel later zal je plaats nemen aan de grote tafel en les krijgen van de Pipe Major. Deze is verantwoordelijk voor alle muzikale zaken binnen de band. De Leading drummer is verantwoordelijk voor de zaken binnen de drumsectie.

Op het moment dat je aan de eerste repetitie mee mag doen zal je waarschijnlijk niet de gehele avond mee kunnen spelen. Er is meer dan de eerste 5 setjes die de mede bandgenoten willen leren. Oefening baart kunst en na verloop van tijd zul je de ontgroening hebben tijdens een gezamenlijk optreden. Verwacht als ontgroening een gezellig optreden zonder nare dingen.

Hoe lang het echt duurt zal afhangen van je eigen inzet thuis en op de band en zijn slechts gemiddelden.

Verder:

1. Als je vragen hebt over muzikale punten kan je terecht bij je instructeur, Pipe Sergeant of Pipe Major.
2. Doelzakken, rietjes, practice chanters en andere materialen gaan via de Pipe Major en bestuur naar de materiaal man.
3. Over vragen die betrekking hebben over andere zaken kan je een van de bestuursleden benaderen.
4. Elke woensdag kan voor, tijdens en na de repetities wat gedronken worden. Koffie en thee is gratis. Andere consumptiebonnen te koop bij de penningmeester.

Wij wensen je heel veel succes en geweldig veel plezier met je nieuwe hobby.

Muziki per Amikeco:

Repetitie:

iedere woensdagavond
tussen 19.45 en 22.00 uur

Locatie:

de "Toeterboet"
Olympiaweg 17A
1816 MJ Alkmaar

Instrumenten:

- De instrumenten dienen ten alle tijden goed te werken en correct te worden onderhouden.
- Wekelijks worden de instrumenten gecontroleerd bij de tuning.
- Bij losse/ strakke onderdelen zal de verantwoordelijke verzocht worden dit direct op te lossen.
- Onvolkomenheden/ defecten graag z.s.m. thuis al in orde proberen te maken.
- Defecten dienen direct bij aanvang van de repetitie gemeld te worden.
- Instrumenten zullen gestemd worden op (gemiddeld) 478Hz

Optredens:

- Zullen gewoon afgedraaid worden als deze passen in het beleid van de band.
- Er worden naast de tunes die bekend zijn, geen nieuwe tunes ingestudeerd voor een eenmalig optreden, tenzij door de ML goedgekeurd.
- Er zal gespeeld worden wat er wordt gevraagd, aangewezen spelers mogen seconds spelen.
- Er zijn binnen de band 3 personen die de maat geven. P/M, L/D, en de bassdrummer.
- Tijdens een loopoptreden is de D/M de leidinggevende persoon, tijdens overige optredens is de P/M de leidinggevende of een door hem of haar aangegeven persoon.
- Bij de optredens waar een D/M de groep leidt, dienen de door deze persoon opgedragen orders ook te worden nageleefd. Buiten verkopen wij ons zelf en worden wij beoordeeld op alles wat er wordt gedaan. Tevens worden wij betaald voor optredens en dienen wij vooraf gemaakte afspraken na te komen.
- Geen alcohol voor of tijdens optredens, na optredens alleen in overleg met ML.

Overig:

- Indien een speler van de ATPD gevraagd wordt voor assistentie bij een andere band wordt dit eerst overlegd met de ML, bestuur en/of optreed management.

Inhoudsopgave LESBOEK

Inleiding

Muziektheorie

Oefeningenbladen

Teloefeningen

Basistunes: Poesje Mauw (4/4)

De eerste 4 setjes:

1 Collins Cattle/ Red Hackle p/b (3/4)

2 The Rose Of Allendale/ Wings (4/4)

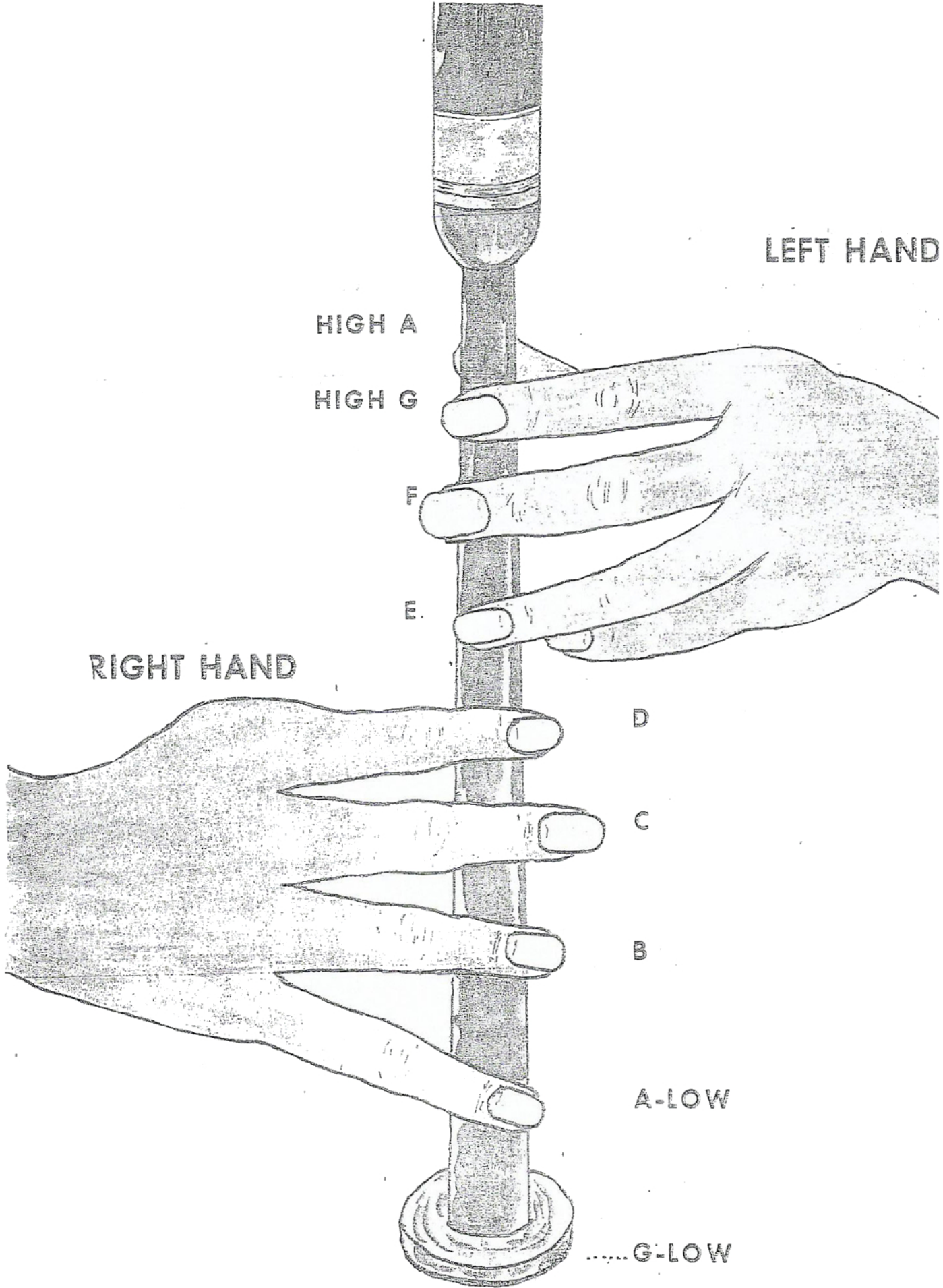
3 Bonnie lass o'Fyvie/ Rowan Tree (4/4)

4A Scotland The Brave/ Auld Long syne (4/4)

4B Pikemans March (4/4)

Muziekpapier

Muziektheorie

A musical staff in treble clef with a key signature of one sharp (F#). The notes are: G (Low G), A (Low A), B, C (Closed C), D, E, F, G (High G), and A (High A). Each note has a finger number written below it: 1, 2, 3, 1, 2, 3, 1, 2, 3.

	Low G	Low A	B	Closed C	D	E	F	High G	High A
THUMB	●	●	●	●	●	●	●	●	○
1st FINGER	●	●	●	●	●	●	●	○	○
2nd FINGER	●	●	●	●	●	●	○	○	○
3rd FINGER	●	●	●	●	●	○	○	○	●
1st FINGER	●	●	●	●	○	●	●	●	●
2nd FINGER	●	●	●	○	○	●	●	●	●
3rd FINGER	●	●	○	○	○	●	●	●	●
LITTLE FINGER	●	○	○	●	●	○	○	○	○

Muziektheorie

In het volgende stuk zie je hoe je je vingers moet optillen om de gewenste noten te spelen. Zoek bij elke noot in het volgende schema op waar de noot op de notenbalk staat. Hiervoor kan je de notenbalk gebruiken onderaan dit schema. Probeer ze dan van de notenbalk te spelen zonder deze afbeeldingen.

Lage G: Om de lage G te laten horen moeten alle gaten op je chanter zoals je ziet in het schema compleet dicht zijn.

- Blaas even,

In het begin kan het lastig zijn om een goede lage G toon te blazen.

Waarschijnlijk blaas je net niet hard genoeg of is er toch een vinger die een van de gaten net niet goed bedekt. Probeer het nog eens en blijf oefenen.

Lage A: Om een lage A te blazen hoeven we alleen maar 2 dingen te doen.

- Neem positie voor de lage G (niet blazen).

- Til je pink van de rechterhand op.

- Blaas even.

B: Om de B te spelen hoef je nog maar 2 dingen te doen.

- Neem positie voor de lage G (niet blazen).

- Til je rechter pink en ringvinger gelijktijdig op.

- Blaas even.

C: Om een C te spelen het volgende:

- Neem positie voor de lage G (niet blazen).
- Til de rechter ringvinger en middelvinger nu gelijktijdig omhoog.
- Laat de pink staan.
- Blaas even.

D: De D is de laatste van de rechterhand.

- Neem positie voor de lage G (niet blazen).
- Til de rechter wijsvinger, ringvinger en middelvinger nu gelijktijdig omhoog.
- Laat de pink staan.
- Blaas even.

Bij het spelen van de volgende noten van je linker (boven)hand is het belangrijk dat je ALLEEN de pink van je rechter (onder)hand VAN je chanter houdt. De andere vingers zijn weer op hun plek (gesloten). Je speelt dus een Lage A in combinatie met de bovenhand noten.

E: De E is de eerste noot van de linker (boven)hand.

- Neem positie voor de lage A (niet blazen).
- Til de linker ringvinger omhoog.
- Blaas even.

F:

- Neem positie voor de lage A (niet blazen).
- Til de linker middelvinger en ringvinger gelijktijdig omhoog.
- Blaas even.

Hoge G:

- Neem positie voor de lage A (niet blazen).
- Til alleen nog de linker wijsvinger, de middelvinger en ringvinger gelijktijdig omhoog.
- Blaas even.

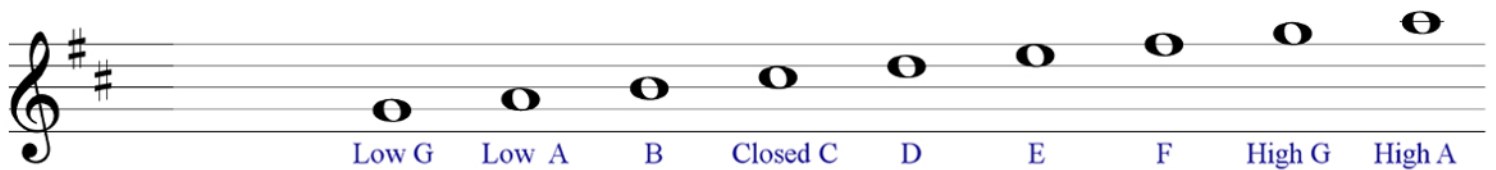

Hoge A:

- Neem positie voor de lage A (niet blazen).
- Til de linker duim, wijsvinger en middelvinger gelijktijdig omhoog.
- Ringvinger laat je staan voor de steun.
- Blaas even.

Nog een keertje allemaal op een rijtje:

De schaal:

Muziektheorie

De muziektheorie is een hulpmiddel bij het leren spelen op de bagpipe, snare, bass of tenor. Alles wat je echt moet weten voor je kunt gaan spelen.

Ga naar <https://www.arthurorooppd.nl/info/muziektheorie/> en vindt daar een pdf file met muziektheorie.

Met dank aan de Piping school of the Netherlands en beschikbaar gesteld door Bart Hoenders.

Ook in ons lesboek nemen we de basis met je door.

Horizontale strepen worden gebruikt om noten aan te duiden met een kleinere waarde.

	MAAT 1	MAAT 2	
			
2/4	$1/8 + 1/8$	$1/8 \quad 1/16 + 1/8$	
	<hr style="width: 100%;"/>		
	$1/4$	$1/4$	

Maat 1: Laat twee achtste noten zien. Samen een kwartnoot.

Maat 2: Laat een achtste noot en twee zestiende zien; samen ook een kwartnoot.

Hele noot : 4 tellen

1/2 noot : 2 tellen

1/4 noot : 1 tel

1/8 noot : 1/2 tel

1/16 noot : 1/4 tel

1/32 noot :
1/8 tel

is gelijk aan

of

of

of

of

GEPUNTE NOTEN ETC.

Een punt achter een noot verlengt deze noot met de helft van zijn waarde.

Een gepunte 1/8 noot is gelijk aan een 1/8 met een 1/16 noot.

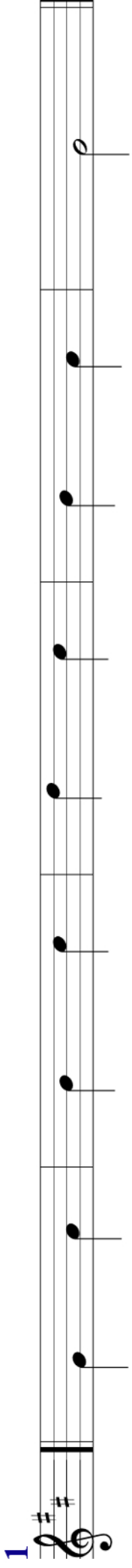

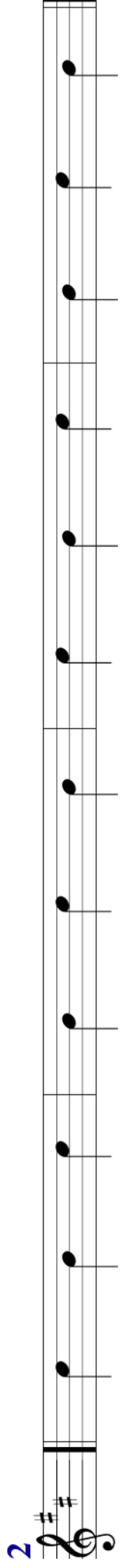
Een boog verlengt een noot of duurt net zo lang als de muzikant zelf bepaald, meestal afhankelijk van het karakter van het muziekstuk.

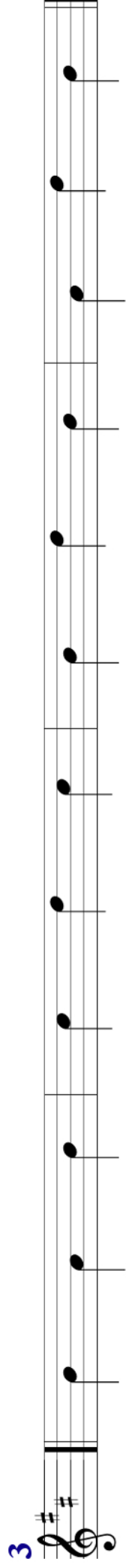

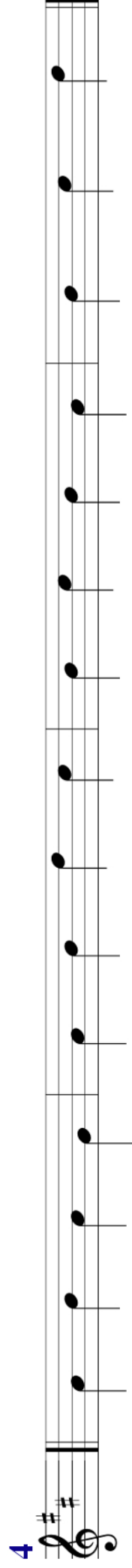

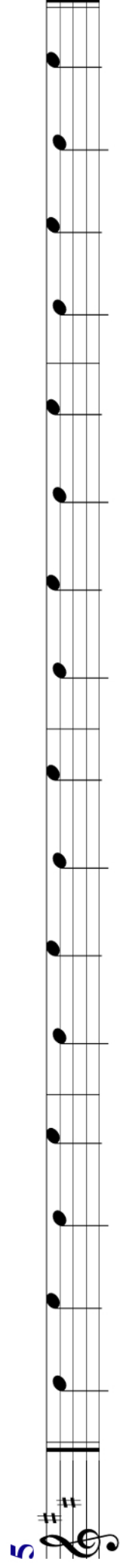

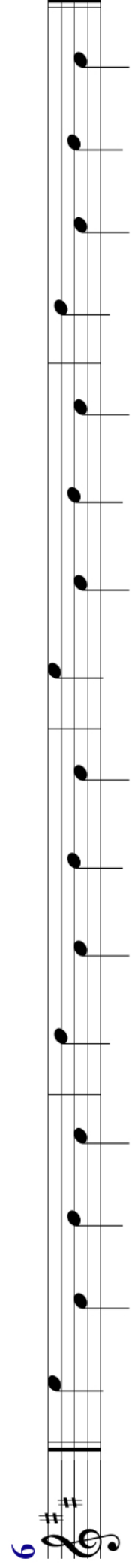

1

2

3

4

5

6

12

Musical staff 12: Treble clef, key signature of two sharps (F# and C#), 12 notes ascending from G4 to G5.

11

Musical staff 11: Treble clef, key signature of two sharps (F# and C#), 11 notes ascending from G4 to F#5.

10

Musical staff 10: Treble clef, key signature of two sharps (F# and C#), 10 notes ascending from G4 to E5.

9

Musical staff 9: Treble clef, key signature of two sharps (F# and C#), 9 notes ascending from G4 to D5.

8

Musical staff 8: Treble clef, key signature of two sharps (F# and C#), 8 notes ascending from G4 to C5.

7

Musical staff 7: Treble clef, key signature of two sharps (F# and C#), 7 notes ascending from G4 to B4.

Oefeningenblad 2

G, D, E Oefening

Bart Hoenders

The image displays a musical score for a guitar exercise titled "G, D, E Oefening" by Bart Hoenders. The score is written for a single melodic line in G major (one sharp) and 6/8 time. It consists of 10 staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 6/8 time signature. The music is a continuous sequence of eighth notes, with some staves featuring a dotted quarter note. The exercise is marked with a repeat sign and a double bar line at the end of the final staff.

Teloefeningen

The image displays three staves of musical notation for a drum exercise. The key signature is G major (one sharp) and the time signature is 4/4. The notation consists of rhythmic patterns using quarter and eighth notes, with stems pointing downwards. The first staff begins with a double bar line and a repeat sign. The second staff continues the rhythmic patterns. The third staff concludes the exercise with a double bar line.

Dubbele stap

Double High A

Oefeningenblad

met dank aan de

Beatrix Pipe Band

Musical notation for Double High A exercise, showing a sequence of notes on a treble clef staff with a key signature of two sharps (F# and C#).

Double high G

Musical notation for Double high G exercise, showing a sequence of notes on a treble clef staff with a key signature of two sharps (F# and C#).

Double F Laatste G gracenoot van doubling sneller laten volgen

Musical notation for Double F exercise, showing a sequence of notes on a treble clef staff with a key signature of two sharps (F# and C#).

Double E F gracenoot van doubling sneller laten volgen

Musical notation for Double E exercise, showing a sequence of notes on a treble clef staff with a key signature of two sharps (F# and C#).

Double D E gracenoot van doubling sneller laten volgen

Musical notation for Double D exercise, showing a sequence of notes on a treble clef staff with a key signature of two sharps (F# and C#).

Throw D (Light)

Musical notation for Throw D (Light) exercise, showing a sequence of notes on a treble clef staff with a key signature of two sharps (F# and C#).

Double C D gracenoot van doubling sneller laten volgen

Musical notation for Double C exercise, showing a sequence of notes on a treble clef staff with a key signature of two sharps (F# and C#).

Double B D gracenoot van doubling sneller laten volgen

Musical notation for Double B exercise, showing a sequence of notes on a treble clef staff with a key signature of two sharps (F# and C#).

Grip

Musical notation for Grip exercise, showing a sequence of notes on a treble clef staff with a key signature of two sharps (F# and C#).

Thorluath

Musical notation for Thorluath exercise, showing a sequence of notes on a treble clef staff with a key signature of two sharps (F# and C#).

GDE graces Uitzondering Enkele stap

Musical notation for GDE graces exercise, showing a sequence of notes on a treble clef staff with a key signature of two sharps (F# and C#).

Birl

Musical notation for Birl exercise, showing a sequence of notes on a treble clef staff with a key signature of two sharps (F# and C#).

Nootlengte / G gracenote

Poesje Mauw

Basistunes

Two staves of musical notation in G major (one sharp) and 4/4 time. The first staff begins with a double bar line and a repeat sign. The melody consists of quarter and eighth notes with grace notes. The second staff continues the melody and ends with a double bar line.

Echo Beat

Two staves of musical notation in G major (one sharp) and 4/4 time. The first staff begins with a double bar line and a repeat sign. The melody features quarter and eighth notes with grace notes. The second staff continues the melody and ends with a double bar line.

Echo Beat / G+F gracenote

Two staves of musical notation in G major (one sharp) and 4/4 time. The first staff begins with a double bar line and a repeat sign. The melody includes quarter and eighth notes with grace notes. The second staff continues the melody and ends with a double bar line.

Doublings / E Gracenote

Two staves of musical notation in G major (one sharp) and 4/4 time. The first staff begins with a double bar line and a repeat sign. The melody features eighth-note doublings and quarter notes with grace notes. The second staff continues the melody and ends with a double bar line.

Colin 's Cattle

March Retreat

Jan Selling Aug 2021

Musical score for 'Colin 's Cattle' in 3/4 time, key of D major. The score consists of four staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. The music features a mix of eighth and sixteenth notes, with some triplets. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

Red Hackle p/b

Musical score for 'Red Hackle p/b' in 3/4 time, key of D major. The score consists of four staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. The music features a mix of eighth and sixteenth notes, with some triplets. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

Musical score for 'Rose Of Allendale' in G major (one sharp) and 4/4 time. The score consists of four staves of music. The melody is characterized by a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes, with a strong emphasis on the downbeat. The key signature is G major, and the time signature is 4/4.

Wings

Musical score for 'Wings' in G major (one sharp) and 4/4 time. The score consists of four staves of music. The melody is characterized by a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes, with a strong emphasis on the downbeat. The key signature is G major, and the time signature is 4/4.

Bonnie Lass o' Fyvie

March

Jan 2019

Musical score for 'Bonnie Lass o' Fyvie' March, consisting of four staves of music in 4/4 time, key of D major. The score features a mix of eighth and sixteenth notes, with some triplets and rests.

Rowan Tree

Musical score for 'Rowan Tree', consisting of four staves of music in 4/4 time, key of D major. The score features a mix of eighth and sixteenth notes, with some triplets and rests.

Musical score for 'Scotland The Brave' in G major (one sharp) and 4/4 time. The score consists of four staves of music. The first staff begins with a double bar line and a 4/4 time signature. The melody is characterized by a series of eighth-note patterns, often with beamed sixteenth notes, creating a rhythmic and melodic drive. The key signature is G major, and the time signature is 4/4.

Auld Long Syne

Musical score for 'Auld Long Syne' in G major (one sharp) and 4/4 time. The score consists of four staves of music. The first staff begins with a double bar line and a 4/4 time signature. The melody is characterized by a series of eighth-note patterns, often with beamed sixteenth notes, creating a rhythmic and melodic drive. The key signature is G major, and the time signature is 4/4.

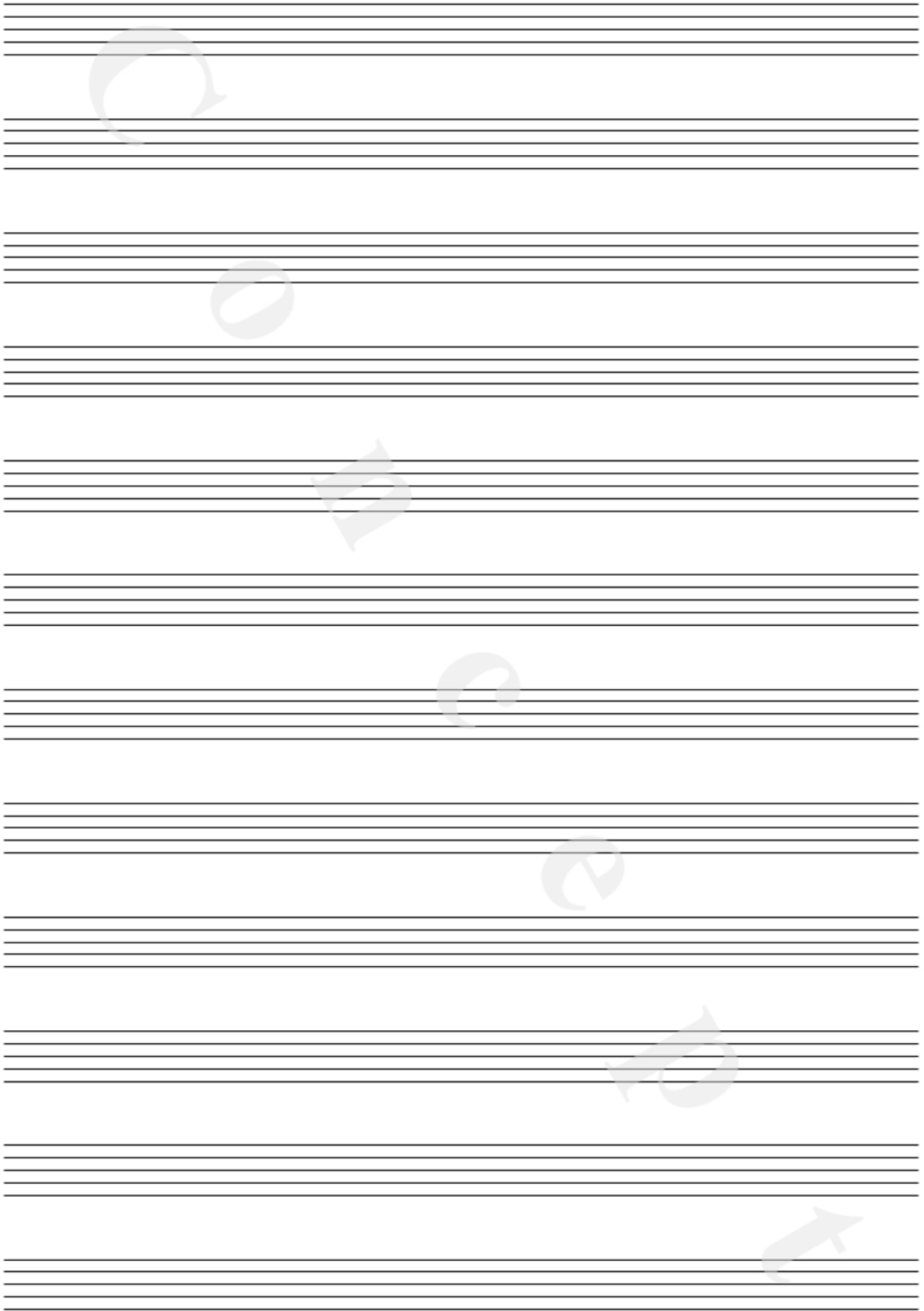
The image displays a musical score for 'Pikeman's March' in 4/4 time, featuring a key signature of one sharp (F#). The score is arranged in five systems, each with a treble clef. The first system begins with a repeat sign and a first ending bracket. The music consists of eighth and sixteenth notes, often beamed together, with various articulations such as slurs and accents. A triplet of eighth notes is marked with a '3' in the first system. The score concludes with a final double bar line.

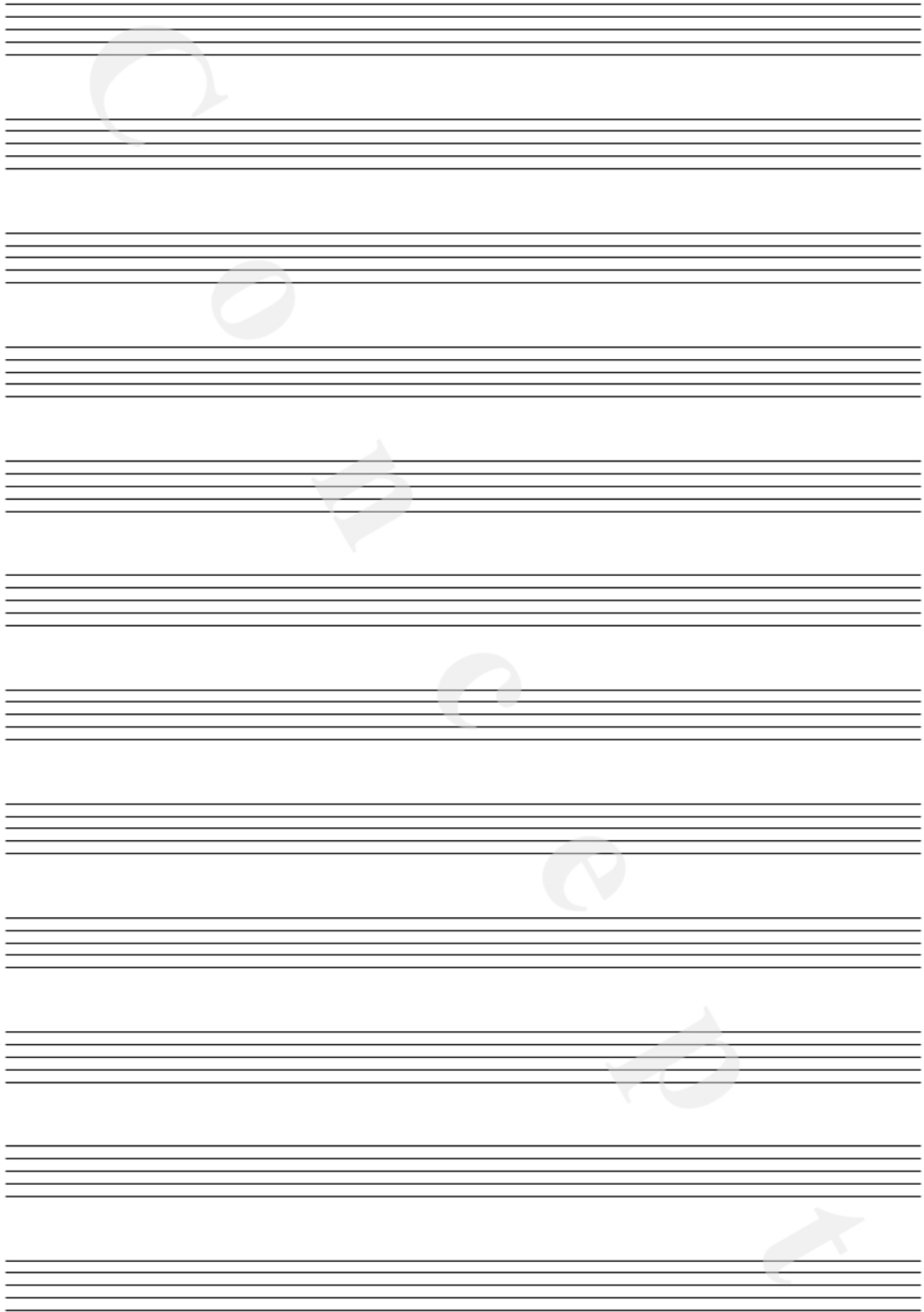

Muziekpapier Staand

Muziekpapier Liggend

